

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра авіаційної психології

УЗГОДЖЕНО

Декан

_____ Н. Ладогубець
« ___ » _____ 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

_____ А. Полухін
« ___ » _____ 2021 р.

Система менеджменту якості
РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Психологічна експертиза в підприємницькій діяльності»

Освітньо-професійна програма: «Психологія бізнесу»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СР С	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Заочна	1	105 / 3,5	6	6	-	93	К.р-1с	-	Диф.залік 1 с.

Індекс: НМ-8-053-3з/21-2.1.4

СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2021

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Психологічна експертиза в
підприємницькій діяльності»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 12.01.11-01-2021

Стор.2 із 12

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна експертиза в підприємницькій діяльності» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Психологія бізнесу», навчальних та робочих навчальних планів № НМ-8-053-3з/21 та РМ-8-053-3з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 053 «Психологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
доцент кафедри авіаційної психології _____ О.Ічанська

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Психологія бізнесу», спеціальності 053 «Психологія» – кафедри авіаційної психології, протокол № 7 від 14.05.2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ Ічанська О.М.

Завідувач кафедри _____ Помиткіна Л.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № _____ від « _____ » _____ 2021 р.

Голова НМРР _____ Кокарєва А.М.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	5
2.Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	5
2.3. Тематичний план	6
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	7
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	8
3.1. Методи навчання	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	8
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь...	9

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Психологічна експертиза в підприємницькій діяльності» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни. Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль психолога щодо виявлення та оцінки психологічних складових у галузі бізнесу.

Метою викладання дисципліни є формування компетентностей експертної психологічної діяльності у галузі бізнесу.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- забезпечення знаннями з основ методики експертної психологічної діяльності;
- оволодіння вміннями організувати й проводити психологічну експертизу у різних напрямках підприємницької діяльності;
- засвоєння технологій та методик психологічної експертизи у підприємстві.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань у галузі психології та бізнесу із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Вміти організувати та проводити експертне психологічне дослідження професійної діяльності із застосуванням валідних та надійних методів. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати висновки. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах у галузі психології бізнесу. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності**: вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології бізнесу; проведення експертного психологічного дослідження на відповідному рівні; виявляти,

ставити та вирішувати проблеми; діяти соціально відповідально та свідомо; здатність спілкуватися українською мовою; здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та практики; ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах; оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію; дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики психолога та керуватися загальнолюдськими цінностями.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Психодіагностика», «Методика проведення психологічної експертизи в різних галузях психології» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Кримінальна психологія» та «Організаційна психологія».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 навчального модуля, а саме:

навчального модуля № 1 «Методичні аспекти проведення психологічної експертизи в підприємницькій діяльності», який є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Методичні аспекти проведення психологічної експертизи в підприємницькій діяльності».

Інтегровані вимоги модуля №1: знати складові підприємницької діяльності як потенційно актуальні об'єкти психологічної експертизи; уміти створювати модель психологічної експертизи за обраним напрямком підприємницької діяльності; уміти обирати методи та методики психологічної експертизи у відповідності до обраного напрямку; володіти вміннями проведення психологічної експертизи за обраним напрямком підприємницької діяльності; вміння формулювати експертний висновок та аргументовано його захищати.

Тема1. Психологічна експертиза як форма роботи психолога у бізнесі.

Сутність, зміст, завдання психологічної експертизи. Сутність та завдання психологічної експертизи у галузі бізнесу. Методичні основи організації та проведення психологічної експертизи в підприємницькій діяльності.

Тема2. Напрямки проведення психологічної експертизи в підприємницькій діяльності

Психологічна експертиза професійної діяльності та компетентності персоналу
Психологічна експертиза професійної діяльності та компетентності керівника
Психологічна експертиза взаємодії в організації на різних рівнях комунікації.

Тема3. Психологічна експертиза професійної компетентності персоналу

Поняття «професійна компетентність», «компетенції», «профіль компетенцій». Компоненти професійної компетентності. Модель ПЕ професійної компетентності працівника з врахуванням специфіки організації та актуальних умов бізнесу.

Тема 4. Психологічна експертиза професійної компетентності керівника

Поняття «професійна компетентність керівника». Види та складові професійної компетентності. Модель психологічної експертизи професійної компетентності керівника з врахуванням специфіки діяльності організації та актуальних умов бізнесу.

Тема 5. Психологічна експертиза професійної взаємодії

Поняття «професійна взаємодія». Компоненти професійної взаємодії. Моделі психологічної експертизи професійної взаємодії (персоналу, персоналу та керівника, керівника та власника, керівників підрозділів та ін.).

2.3. Тематичний план.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./Пр. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./Пр. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Методичні аспекти проведення психологічної експертизи в підприємницькій діяльності»									
		1 семестр							
1.1	Психологічна експертиза як форма роботи психолога у бізнесі					16	2	-	14
1.2	Напрямки проведення психологічної					16	2	-	14

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	експертизи в підприємницькій діяльності								
1.3	Психологічна експертиза професійної компетентності персоналу					16	2	-	14
1.4	Психологічна експертиза професійної компетентності керівника					16	-	2	14
1.5	Психологічна експертиза професійної взаємодії					16	-	2	14
1.6.	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)					8	-	-	8
1.7	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)					17	-	2	15
Усього за модулем №1						105	6	6	93
Усього за навчальною дисципліною						105	6	6	93

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)

Контрольна робота виконується в 1 семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу. Завдання на контрольну (домашню) роботу розробляються автором робочої програми. Вказані навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома студента індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій. Номер варіанту теми контрольної роботи дорівнює сумі трьох останніх цифр індивідуального навчального плану студента. Мета контрольної (домашньої) роботи полягає у виконанні конкретного фахового завдання за обраною проблемою на основі проведення психологічної експертизи за обраним напрямком в підприємницькій діяльності. Виконання, оформлення та захист контрольної роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій. Час, потрібний для виконання курсової роботи, -8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи (ЗФН)

Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1.Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу; ситуаційні задачі; групова дискусія, кейс-метод.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Боянжу М.Г. Психолого-педагогічна експертиза: методичний посібник. – Харків, 2003. – 178 с.

3.2.2. Методика проведення психологічної експертизи в різних галузях психології. / Укл.: Подшивайлов М.М. Вид. 2-е, доп. – К.: КСУ, 2006. – 24 с.

3.2.3. Пасніченко В.В. Судово-психологічна експертиза: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги – XXI, 2011. – 136 с.

3.2.4. Ребуха Л.З. Психологічна експертиза: технологія та процедура проведення. Навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка, 2008. – 128 с.

3.2.5. Технології роботи організаційних психологів: Навчальний посібник / За ред. Л. М. Карамушки. – К.: ІНКОЛС, 2005. – 366 с.

Допоміжна література

3.2.6. Лапаев С. П., Есенбаева А.А. Сущность и классификационный состав интеллектуального потенциала // Вестник ОГУ.- 2011.- №13 (132). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/suschnost-i-klassifikatsionnyy-sostav-intellektualnogo-potentsiala>

3.2.7. Лукичева, Л.И. Управление интеллектуальным капиталом: учебное пособие для студентов вузов / Л.И. Лукичева. – М. : Омега-Л, 2010. – 551 с.

3.2.8. Стахів О. Проведення оцінки персоналу на підприємстві з метою стимулювання працівників до підвищення кваліфікації / О. Стахів // Україна: аспекти праці. – 2007. – N 1. – С. 29-35.6.

3.2.9. Семенча І.Є. Методика оцінки рівня компетентності керівника/ І.Є. Семенча// Вісник КНУТД. – 2005. - No2. – С. 56-64.

3.3. Інтернет-ресурси:

2.3.1. <https://cyberleninka.ru/article/n/novye-tendentsii-razvitiya-psihologii-biznesa-po-itogam-mezhdunarodnoy-konferentsii-2016-g-biznes-psihologiya-teoriya-i-praktika>

2.3.2. Начально-методичний комплекс з дисципліни «Психологічна експертиза в підприємницькій діяльності»
<http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/39146>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1. та 4.2

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчан ня	Заочна форма навчання		Денна форма навч-ня	Заочна форма навч-ня
1 семестр					
Модуль № 1 «Методичні аспекти проведення психологічної експертизи в підприємницькій діяльності»					
Вичерпне розкриття питання на практичному занятті (15 б. х 2)		30			
Виконання та захист контрольної (домашньої) роботи (ЗФН)		40			
Виконання підсумкової семестрової контрольної роботи (ЗФН)		30			
Усього за модулем №1		100			
Усього за дисципліною					100

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

Додаток 3

**Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)**

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)